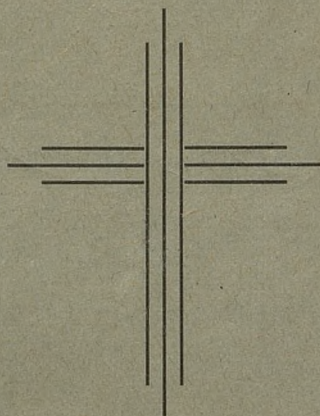
CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU
AKCJI KATOLICKIEJ W CZĘSTOCHOWIE

Duch Chrystusowy w szkole i wychowaniu podstawą odbudowy narodów.

CZĘSTOCHOWA

Rok IV Styczeń 1937 Nr. 1.

SPIS RZECZY.

DIECEZJALNY INSTYTUT A. K.:

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW:

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET:

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ:

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ:

CARITAS:

CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny **3 zł.** z przesyłką	**CZĘSTOCHOWA** ul. Najśw. Marji Panny 64	P. K. O. Nr. 68.960 Telefon Nr. 17-10
Rok IV.	**Styczeń 1937**	**Nr. 1.**

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOL.

Kwadrans religijny.

W Jezusie Chrystusie droga, prawda i żywot.

Tegoroczne hasło Episkopatu dla Akcji Katolickiej zwraca naszą szczególniejszą uwagę na osobę Jezusa Chrystusa, jako Nauczyciela i Wychowawcy ludzkości, którego duch wprowadzony do szkoły i wychowania stać się ma przyczyną odbudowy narodów. Poznanie nauki i życia Zbawiciela, nie co innego bowiem oznacza nowe hasło, przedstawione AK jako program całoroczny, uznać należy za myśl niezwykle trafną i szczęśliwą, która realizowana z zapałem i umiejętnie musi wydać owoce, jakich wszyscy pragniemy.

Żyjemy wszak w dobie wszechstronnego kryzysu, nękającego ludzkość we wszystkich dziedzinach jej życia. Odczuwamy brak już nie tylko pracy, której znaleźć nie mogą setki tysięcy rąk, nie tylko chleba powszedniego, za którym z upragnieniem oglądają się nieszczęśliwe ofiary kryzysu, ale co więcej, coraz bardziej odczuwamy brak autorytetu i siły, któreby zdolne były wydźwignąć świat ze współczesnego chaosu.

Czyni się wprawdzie różne próby w tym kierunku. Mężowie stanu, ekonomiści, ludzie nauki radzą nieomal bezustannie nad środkami ratunku. W stolicach Europy i całego świata, w gabinetach polityków i salach sejmowych odbywają się narady, snuje się projekty, rzuca się programy — rzeczywistość nie zmienia jednak swej smutnej postaci. W polityce, życiu gospodarczym, społecznym nawet kulturalnym nie widać zmiany na lepsze, owszem zło zdaje się potęgować bez przerwy. Odnosi się nieraz wrażenie, jakoby zerwane zostały jakieś potężne tamy, chroniące dotąd społeczeństwa, które obecnie zalewają mętne fale zła, niwecząc wszelkie wysiłki ludzkie. W rezultacie im więcej słyszy się wołanie o pokój, tym częściej słychać odgłosy bitew, im głośniej woła się o rozbrojenie, tym usilniej pracują warsztaty nad wytworzeniem środów do walki, im wię-

cej pragnie się współżycia wśród narodów, tym widoczniej pogłębiają się stare antagonizmy, dzieląc coraz wyraźniej ludzkość na dwa gie obozy.

Gdzież przyczyna tego stanu rzeczy? staje przed licznymi coraz częściej pytanie.

Przyczyna jest jasna, tylko uznać się jej nie chce za najważniejsze żródło zła. Świat, który od dziesiątków lat oddalał się Boga, wycierał starannie jego imię w księgach praw, podręcznikach szkolnych, usuwał wizerunki Chrystusa z sal wykładowych i lokali urzędowych, nie śmie czy niechce się przyznać do bakructwa idei bezbożniczych, którymi żył i które krzewił.

Zdawało mu się, ża doprowadzi ludzkość do niebywałej świetności, do potęgi i szczęścia przewyższającego marzenia najśmielsze, gdy wskaże jej własne ścieżki, na których nic nie będzie przypominało Boga i Jego prawa. W rzeczywistości zaś weszła ludzkość w ciasny zaułek, w którym szarpie się i miota wściekle, a niezdolna do upokorzenia się wywiera swą zemstę na niewinnych. Czyż Rosja, Hiszpania nie są dowodem na to... Pójdźmy dalej. W dążeniu do wyłamania się z pod wpływu Boga, poczyniono próby zatarcia w umysłach ludzkich prawdy bożej, usiłując zastąpić ją teoriami poczętymi w mózgach uczonych i polityków, którym zdawało się że ich suche, często bez życia idee. zdołają zastąpić dogmaty i myśl ludzką podniosą na wyżyny.

I tu zawód stał się rezultatem tej działalności. Zamiast podnieść się duchowo, uszlachetnić, człowiek zubożał. Wydarł wprawdzie przyrodzie wiele tajemnic, zdołał je wykorzystać i zmusić do służby sobie, sam zaś stał się jednak ich niewolnikiem. Skierowanie umysłu na drogę jednostronnej prawdy stworzyło jednostronną kulturę, nie obejmującą całego człowieka, który z tego tytułu począł cierpieć straszliwy głód duchowy. Zabił w sobie twórcze, wspaniałe życie dziecka bożego i daremnie teraz szuka pożywki dla schorowanego organizmu duchowego. Czyż trzeba to popierać dowodami? Czy w wielkiej części współczesna literatura, sztuka, teatr, kino, wszelka słowem wytwórczość duchowa nie stanowi obrazu nędzy i ubóstwa. Gdzież są wielkie idee. programy, ludzie?

Wielkości rodzą się na odpowiednich podłożach. Wyjałowiony z myśli bożej świat przestał być tym podłożem. Brakło więc olbrzymów, zostali karły.

Jeden tylko Kościół, przechowujący ze czcią testament Chrystusowy nie załamał się w tych warunkach. Żyje, bo żyje w nim Chrystus. Działa jak działał dawniej i świętych wydaje, jak dawniej ich wydawał. I on też jeden stanowi prawdziwy autorytet, który gdy ludzkość uzna — wstąpi na drogi poprawy. Osobę Chrystusa, Nauczyciela i Wychowawcy, zbliżyć do ludzkości to znaczy wskazać jej znów wielką ideę, dać podstawę do odbudowy narodów.

Aby żyły narody — muszą właściwą kroczyć drogą, rzetelną żyć prawdą. A to wszystko dać im może Chrystus, który o sobie powiedział: „Jam jest droga, prawda, żywot". Wlać ducha Chrysusowego we wszystkie dziedziny życia, a tam zwłaszcza, gdzie ono się kształtuje, do nauki i wychowania, to znaczy zwalczać kryzys i jego skutki. Na Akcję Katolicką spada wielkie i odpowiedzialne zadanie.

Postanowienia: Będziemy poznawać ducha Chrystusowego z ksiąg świętych, czytając Pismo św., „O naśladowaniu Chrystusa", poznając katechizm katolicki. Głosić będziemy ducha Chrysusowego w każdej okazji.

Komunikaty i zarządzenia Diec. Inst. A. K.

1. Zebranie Zarządu Par. A. K. w styczniu.

1. Zagajenie przez Prezesa Par. A. K. i modlitwa.
2. Odczytanie i przyjęcie protokułu z poprzedniego zebrania.
3. Sprawozdanie członków z rocznej działalności.
4. Dokładne omówienie komunikatów Diec. Inst. A. K.
5. Program pracy na rok 1937 według niżej podanego komunikatu.
6. Szczegółowy program pracy na 1 kw. 1937 r.
7. Wnioski i wolne głosy.
8. Zakończenie modlitwą.

2. Ramowy program pracy dla Par. A K. na rok 1937.

Dobry, umiejętnie ułożony program naszych zamierzeń, przemyślenie z góry kwestyj, którymi należy się zająć w ciągu nowego roku — to niewątpliwie połowa pracy, jaką organizacyjnie mamy wykonać, o ile oczywiście na tym nie mamy zamiaru poprzestać.

Pragnąc dopomóc Zarządom PAK w sformowaniu całorocznego planu pracy, jak również pragnąc dać im poznać kierunek, w którym pójdą starania Diec. Instytutu w nowym roku, podajemy niżej ogólnie wyrażone wytyczne, jakie należy uwzględnić w szczegółowym programie parafialnym.

Na dwa momenty pragniemy zwrócić uwagę Zarządów Par. A. K. odnośnie do programu, a mianowicie że program ten powinien być możliwie *koncentryczny* i powtóre *praktyczny*. Koncentryczność programu ma się objawiać w takim układzie zadań i środków, któryby dawał możność zrealizowania w najszerszym zakresie krajowego hasła Akcji K., które jak wiadomo, ujęte jest w następującą formę: *„Duch Chrystusowy w szkole i wychowaniu podstawą odbudowy narodów"*.

Działając w duchu tego hasła usiłować będziemy mobilizować możliwie wszystkie siły katolickie dla obrony zasad chrześcijańskiego wychowania, przez które najskuteczniej, bo od podstaw, bronić można i ochraniać zagrożony byt narodu i państw.

Nie będziemy się więc ograniczać do samei pracy oświatowej w organizacjach, ale przez wszystkie dostępne dla nas środki szerzyć będziemy właściwy pogląd na naukę i wychowanie wśród społeczeństwa katolickiego. Praktyczność znów naszego programu polegać ma na dążeniu do osiągnięcia najwyższych zamierzeń programowych nie tylko w zakresie hasła krajowego, ale i pod każdym innym względem.

Konkretnie mówiąc zapraszać będziemy do współpracy różne wybitniejsze jednostki nie tylko z pośród należących do A. K. ale i z poza jej grona. Wykorzystamy jako środki nie tylko zebrania organizacyjne, ale możliwie wszystkie zebrania, w których będziemy brać udział, a nadto: prasę, kino, teatr (przedstawienia amatorskie), urozmaicenia zebrań, wieczory towarzyskie, manifestacje itp.

Mając zamiar omówić dokładniej program na kursach instrukcyjnych, jakie urządzimy z początkiem roku, poprzestajemy tu na powyższych uwagach, a zamieszczony niżej program prosimy poważnie przemyśleć i dostosować najlepiej do warunków miejscowych.

I. Dział organizacyjny.

1. Powołać do życia nowe Zarządy Par. A. K.
2. Odbywać systematycznie zebrania miesięczne Zarządu.
3. Przygotować obchody papieski i święta Chrystusa Króla.
4. Zorganizować udział A.K. większych uroczystościach parafialnych.
5. Wziąć udział w Zjeździe prezesów PAK.
6. Przygotowanie do zlotów okręgowych w pow. wieluńskim i radomszczańskim.

II. Dział ideowy.

A. Sprawy religijne,

1. Rozszerzać praktykę wspólnych nabożeństw dla A.K.
2. Popierać rekolekcje zamknięte i półzamknięte.
3. Propagować dzieło Intronizacji N. Serca J. w rodzinach i organizacjach.
4. Organizować kursy wykształcenia religijnego.
5. Czuwać nad stanem religijnym parafii.

B. Sprawy oswiatowe.

1. Popierać prasę katolicką przez sekcje propagandy prasy.
2. Tworzyć i rozwijać biblioteki parafialne.
3. Urządzić tydzień dobrej prasy.
4. Organizować wykłady popularno-naukowe.
5. Wykorzystać w pracy ośw. kino i teatr.

C. Wychowanie.

1. Organizować kursy wychowawcze dla rodziców.
2. Zakładać poradnie wychowawcze (w miastach).
3. Popierać organizacje młodzieżowe.
4. Kolportować literaturę o wychowaniu.
5. Czuwać nad wychowaniem rel. mor. w instytucjach wychowawczych.

D. Sprawy gospodarczo-społeczne.

1. Urządzić „tydzień społeczny".
2. Urządzić obchód rocznic encyklik społecznych.
3. Współpracować z org. społecznymi.
4. Współpracować z chrześć. org. zawodowymi.
5. Propagować spółdzielczość.
6. Propagować kasy bezprocentowe.
7. Tworzyć kasy pogrzebowe.

III. Dział ogólny.

1. Budować domy katolickie i otwierać ogniska org. kat.
2. Popierać walkę z alkoholizmem i pornografią.
3. Uwzględnić potrzeby lokalne.

3. Uroczystość Najśw. Rodziny.

Tegoroczna uroczystość Najśw. Rodziny przypada w niedzielę, dnia 10 stycznia. Wzorem lat ubiegłych uroczystości tej poświęcić należy punkt na zebraniach naszych organizacyj w formie krótkiego referatu lub urozmaicenia w postaci deklamacji i t. p.

4. Doroczny Tydzień Trzeźwości.

W związku z przypadającym od 1 — 8 lutego 1937 Tygodniem Propagandy Trzeźwości, organizowanym pod protektoratem J. Em. Ks. Kard. Prymasa Hlonda — otrzymaliśmy z Zarządu Gł. P. L. P. odezwę, którą zamieszczamy niżej, polecając odpowiednie jej wykorzystanie Zarządom P. A. K.

ODEZWA — RATUJMY MŁODZIEŻ!

Nowoczesna żądza używania przejawia się najsilniej w pijaństwie i niemoralności. Hołdują jej wykształceni i niewykształceni, mężczyźni i kobiety. Młodzież patrzy na to samolubstwo starszych, a nieraz naśladuje je.

Alkoholizm mimo kryzysu nie maleje, lecz wzrasta. Zniesiono ograniczenia prawne, mnożą się koncesje, ceny na wódkę obniżono. Niszczeje tężyzna fizyczna i moralna narodu. W tysiącach ognisk rodzinnych ginie spokój i szczęście. Załamują się egzystencje. Z dnia na dzień przybywa wykolejeńców, których utrzymanie spada na barki pracujących.

Rodacy! Jak długo jeszcze będziemy na to patrzeć spokojnie? Inne narody czynią olbrzymie wysiłki w pracy nad wyrobieniem zdolności twórczych i gotowości bojowej. Zginiemy, jeżeli nie uczynimy podobnie! Nie wolno nam dziś lekkomyślnie marnować czasu i pieniędzy, talentów i charakterów, zdrowia obecnych i przyszłych pokoleń. Ostatni już czas, by podjąć świadomą i celową pracę nad odrodzeniem narodu, której nie dokonamy przy kieliszku. Uczmy młodzież naszą panowania nad zachciankami. Ideałem musi dziś być Polak karny, ofiarny i trzeźwy, nie zaś marnotrawca i hulaka z czasów saskich.

Rodzice! Na was ciąży obowiązek dobrego przykładu oraz współdziałania z kapłanami i nauczycielami nad uświadamianiem i wychowywaniem dzieci waszych w trzeźwości. Precz z trunkami odurzającymi z domów waszych i z życia towarzyskiego! Gości podejmujmy napojami bezalkoholowymi.

Organizacje młodzieżowe, prasa, kino, teatr i radio niechaj także wskazują młodzieży na znaczenie trzeźwości dla życia osobistego i zbiorowego.

Nie lękajmy się głosić zasad mniej popularnych, stawiajmy sprawę jasno i dobitnie. Tylko zbiorowy wysiłek uchroni młodzież od zguby, a naród od upadku. Tego wymaga chwila obecna od każdego Polaka, Przez trzeźwą młodzież do odrodzenia narodu!

Zarząd Główny Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej.

Przy okazji podajemy garść wiadomości o ruchu abstynenckim w Polsce. Propagandę trzeźwości prowadzą u nas 4 poważne organizacje, a mianowicie: *Katolicki Związek Abstynentów* (obowiązki org. członków: składka mies. 30 gr., roczny abonament „Świtu" 3.60 zł. albo Przyjaciela Trzeźwości 75 gr.); *Bractwo Wstrzemięźliwości* (składka dobrowolna, roczny abonament „Przyj. Trzeźw." 75 gr., zupełna wstrzemięźliwość od trunków palnych, umiarkowanie w piciu piwa i wina); *Polska Liga Przeciwalkoholowa* (nie wymaga żadnego zobowiązania, „Świt" bezpłatnie, składka roczna najmniej 6 zł., przyjmuje się tylko chrześcijan); *Związek Nauczycieli Abstynentów* (składka kwartalna 50 gr., abonament kwart. „Świtu" 1.50 zł., przyjmuje się tylko chrześcijan). Oprócz wymienionych istnieje też organizacja kapłanów-abstynentów. Centrala powyższych organizacyj mieści się w Poznaniu, przy ul. Podgórnej 12b, gdzie zapisywać się można na członków odpowiednich związków i nabywać wszystkie pomoce organizacyjne dotyczące ruchu abstynenckiego.

Związki wydają dwa pisma: „Przyjaciel Trzeźwości" i „Świt". Oprócz tego składnica abstynencka posiada: katalog wydawnictw abstynenckich, ulotki: Jesteś katolikiem — winieneś być trzeźwym! — Złote myśli, kolorowe ulotki z hasłami prop., (po 1 gr. szt.) ulotki kartkowe dla kobiet (setka 2.50 zł.), dla młodzieży (setka 2.50 zł.), broszury, sztuki teatralne i. t. p. Wydawnictwa te gorąco polecamy naszym organizacjom. Katalog składnicy (zamawiać wprost w Poznaniu) przyda się w każdej org. AK. Centrala posiada również przezrocza do wyświetlania, które wypożycza w myśl regulaminu biorąc po 3 gr. od sztuki.

Poniżej podajemy wykaz literatury, którą wykorzystać można w tegorocznym Tygodniu Trzeźwości (zamawiać tylko w Poznaniu). Jest to literatura dotycząca wychowania młodzieży w trzeźwości:

Bunge Dr.: Zatrucie alkoholem . . . . . . 0.20 zł.
Seelieb Prof. A.: Katolik wobec sprawy alkoholizmu . . 0.30 „
Skiba M.: Umieralność niemowląt w Polsce . . . 0.80 „

Cząstka Ks. A.: Zdrowie i życie ludzkie w szponach alkoholu .	0.10 „
Ulbricht — Dr. Niesiołowscy: Szkoła a zagadnienie alkoholizmu	2.— „
Dediowa Prof R. M.: Dziewczęta-pionierki	0.10 „
Gałdyński Ks.: Co młody abstynent może i powinien uczynić .	0.10 „
Kowalczyk Ks.; Krzewienie abstynencji wśród młodzieży .	0.05 „
Kuznowicz Ks.: Społeczna działalność kółek abstynenckich .	0.40 „
Manifest przeciwalkoholowy	0.05 „
Sedlaczek: Gawęda harcerska	0 25 „
Tomaszewski T.: Kółko abstynenckie w KSM . . .	1.40 „
Wacławski Ks.: Znaczenie abstynencji w wychowaniu młodzieży	0,'0 „
Wolniewiczówna Cz.: Idea abstynencka w Stow. Młodz. Polskiej	0.20 „
Zbiorowe: Wychowawcy na usługach Akcji Katolickiej . .	0.20 „
Dediowa Prof. M.R.: Czy nasze dzieci będą szczęśliwe . .	0.10 „
Kowalczyk K.: Odpowiedzialne zadanie matki . . .	0.05 „
Janek z Bielca: Prawdziwa powiastka o pijaku Urbanie . .	0 30 „
A. Miłkowska: Dwa Domy	0 25 „
Gałdyński Ks.; Krzewiciele trzeźwości	0.30 „
Topińska Z.: Na zatracenie (pamiętnik młodej mężatki — powieść)	1.— „
Wzorowe lekcje szkolne o alkoholu	0.50 „

5. Rocznice papieskie.

Doroczym zwyczajem dni 6 i 12 lutego, jako rocznice wyboru i koronacji Ojca Chrześcijaństwa, Papieża Piusa XI, uczcimy w naszych organizacjach spacjalnym obchodem, który urządzimy w niedzielę 14 lutego. Zważywszy na cel obchodu, którym jest manifestacja jedności katolickiej i wyrażenie uczuć wdzięczności dla Papieża za Jego tak wybitną pracę około rozwoju Kościoła Chrystusowego i utrzymania pokoju w świecie, należy się starać, aby w obchodzie wzięły udział jaknajszersze koła społeczeństwa katolickiego.

Organizacją obchodu zajmie się Zarząd Par. A. K. lub specjalnie powołany komitet. Na program uroczystości złoży się nabożeństwo w kościele dla organizacyj katolickich, społecznych, oświatowych i t. p. oraz wieczornica, której głównym punktem będzie referat. Najwłaściwszym byłby temat: Troska Kościoła o wychowaniu młodzieży. Z braku odpowiednich referatów można wybrać jeden z referatów wskazanych w dziale Składnicy.

Sprawozdań z obchodu przysyłać do Instytutu nie trzeba.

6. Kursy o wychowaniu w parafiach.

Zarządy Par, A. K. w większych ośrodkach miejskich prosimy o urządzenie we własnym zakresie kursów względnie cyklu wykładów, poświęconych popularyzacji tegorocznego hasła, t. j. zagadnieniom szkoły i wychowania. Na prelegentów zaprosić można odpowiednie jednostki z pośród inteligencji miejscowej. Na podstawie dotąd wydanego materiału z zakresu hasła nie będzie dla nich trudną rzeczą opracowanie wskazanych referatów.

Referaty te wygłoszone być mogą na kursie, t.j. w określonym ściśle czasie np. w ciągu dwóch dni lub też jako cykl, rozłożone

na dłuższy okres, po kilka wykładów w tygodniu. Formę kursu pozostawiamy do uznania Sz. Zarządom. Niżej dla ułatwienia tej pracy podajemy ogólny program takich kursów, zawierający tematy, które należałoby opracować koniecznie. Oczywiście program ten, zależnie od warunków miejscowych, może ulec rozszerzeniu i uzupełnieniu.

Na rozpoczęcie i zamknięcie kursu pożądanym jest urządzenie odpowiedniego nabożeństwa dla uczestników.

Program kursu:

I ref. — inauguracyjny: „Katolicka idea wychowawcza".

II — „Trzy czynniki wychowawcze — rodzina, Kościół i państwo — i ich współpraca".

III — „Rola środków wychowawczych w naprawie niesprawiedliwości społecznej."

IV — „Zasady i ideał wychowania rodzinnego".

V — „Wychowanie państwowe i społeczne".

VI — „Wych. religijno-moralne w domu i szkole".

VII — „Szkoła wyznaniowa czy międzywyznaniowa".

VIII — „Współpraca szkoły z rodziną".

IX — „Wychowanie fizyczne, jego potrzeba i granice".

X — „Koedukacja ze stanowiska nowoczesnej psychologii — pedagogika z punktu widzenia moralnego".

Jako materiał pomocniczy do opracowania powyższych referatów wskazujemy:

Piusa XI: Encyklika o chrześcijańskim wychowaniu młodzieży. Cena 1.50 zł.
W. Bałachowski; Zasady i ideał wychowania rodzinnego. — 50 gr.
Frei: O duszę dziecka. — 1 zł.
K. Górski: Wychowanie personalistyczne. — 4 zł.
Z. Iwaszkiewiczowa: Współpraca rodziny i szkoły. — 60 gr.
E. Januszkiewicz: Rodzina a państwo. — 50 gr.
W. Jasiński: Na przełomie myśli wychowawczej. — 1 zł.
Ks. M. Klepacz: Szkoła wyznaniowa postulatem doby współczesnej — 60 gr
Ks. A. Prumbs: Koedukacja a światopogląd katolicki. — 60 gr.
Ks. Sopocko: Polskie i katolickie ideały i systemy wychowawcze. — 60 gr.
Ks. Wóycicki: Rola wychowania w naprawie niesprawiedliwości społecznej. [— 60 gr.
Prof. Piasecki: Wychowanie fizyczne. — 50 gr.
Prof. Czuma; Harmonia Praw Kościoła, rodziny i szkoły do wychowania. — 50 gr.
S. Zulińska: Wych. rel. — moralne dzieci w wieku szkolnym. — 60 gr.

Uwaga! Na wygłoszenie wykładów nadaje się doskonale czas postu. Po urządzeniu kursu Instytut prosi o przesłanie mu dokładnych sprawozdań, zawierających m. in. dane o czasie, tematach, nazwiska referentów i o frekwencji.

7. Kursy instrukcyjne.

W pierwszych miesiącach b. roku DIAK i Stowarzyszenia przeprowadzą okręgowe kursy instrukcyjne dla Zarządów PAK i kierownictw oddziałów. Program roześlemy w styczniu.

8. Mianowania Prezesów PAK.

W myśl art. 17 Statutu Konstytucyjnego A.K. Diecezjalny Instytut zatwierdził na stanowisku Prezesa Par. A.K. w PORĘBIE MRZYGŁODZKIEJ. p. Eugeniusza Przybyłowicza w dniu 6.XI.36 r., w WILKOWIECKU p. Józefa Drzazgę w dn. 21.XI.36 r., w KROMOŁOWIE p. Jana Skipirzepę w dn. 21.XI.36 r., w ZAGÓRZU p. Ignacego Pilarczyka w dn. 5.XII.36 r., w PĄTNOWIE p. Piotra Derdę w dn. 14.XII.36 r., w GALEWICACH p. Tomasza Dębskiego w dn. 18.XII.36 r.

Nowomianowanym Prezesom składamy serdeczne życzenia „Szczęść Boże" w pracy.

9. Wygasłe mandaty Prezesów Par. A. K.

Diec. Inst. A. K, podaje do wiadomości, że w r. 1936 wygasły mandaty prezesów Par. A. K. w następujących parafiach: 1 — św. Rodziny w Częstochowie, 2 — Biała Górna, 3 — Pogoń, 4 — Lubień, 5 — Mierzyn, 6 — Ręczno, 7 — Rozprza, 8 — Ługi. 9 — Przystajń, 10 — Rędziny, 11 — Radomsko, 12 — Targoszyce, 13 — Chotów, 14 — Konopnica, 15 — Błędów, 16 — Ciągowice, 17 — Koziegłówki, 18 — Zdżary, 19 — Brzeźnica, 20 — Maczki, 21 — Włodowice, 22 — Żarki.

Uprzejmie prosimy Przew. Ks.Ks. Proboszczów o przedstawienie Instytutowi w terminie do 1 lutego br. odpowiednich osób, w celu zatwierdzenia ich na stanowiska prezesów. Nie nadesłanie wniosków o zatwierdzenie we wskazanym terminie uważać będziemy za likwidację Zarządów Par. A.K.

10. Ofiary na wielki ołtarz w Katedrze.

Ks. Prob Chartliński w Działoszynie 20.— zł. KSM w Działoszynie 10:— zł Par. A K. w Wieruszowie 10.— zł. Par. Koziegłówki 93.65 zł.

REFERAT REKOLEKCYJ ZAMKNIĘTYCH

Domy Rekolekcyjne w Częstochowie.

Istnieją obecnie w Częstochowie dwa domy rekolekcyjny. OO. Jezuitów przy ul. Bł. Kingii Diec. Dom Rekolekcyjny przy ul. św. Barbary 43. Z tych dom pierwszy urządzał będzie rekolekcje dla mężczyzn i kapłanów, dom drugi dla kobiet i młodzieży żeńskiej. Kierownictwo duchowe w obu domach spoczywać będzie w rękach OO. Jezuitów.

KRONIKA REKOLEKCYJNA.

W Diec. D. R. odbyły się rekolekcje **dla młodzieży żeńskiej** od 4 — 8.XII pod kier. O. Krausego, uczestniczek 96. W D. R. OO. Jezuitów odbyły się serie **dla panów i kapłanów.**

W Sosnowcu pod kier Ks. Koniecznego odbyła się od 28.XI do 2.XII seria dla **33 kobiet.**

KRONIKA.

Zebranie Rady Diec. A. K. odbyło się w dniu 13 grudnia ub. r. w domu Hospicjum księży w Częstochowie, z udziałem JJ. EE. Ks.Ks. Biskupów dr. T. Kubiny i A. Zimniaka. Program zebrania obejmował m. in. sprawozdanie ks. dyr. Sobczyńskiego ze stanu i działalności A.K. w r. 1935, sprawozdanie finansowe, referat ks. Fr. Strugały n.t. Stosunek starszych do młodych w A. K, referat ks. St. Gałązki n. t. Program pracy na rok 1937. Sprawozdania i referaty wywoływały żywą dyskusję, w następstwie której przyjęto program i wysunięto kilka wniosków odnoszących się do kierunku pracy.

Zebrania Wydz. Wyk. A.K. odbyły się w dniach 12 i 17 grudnia ub.r. Omawiano program pracy i sprawy bieżące.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

Najświętsze Serce Jezusa — Przyjdź Królestwo Twoje!

Komunikaty i zarządzenia K. S. Mężów.

1. Zebranie Kierownictwa oddziału.

1. Zagajenie i modlitwa.
2. Odczytanie protokułu z poprzedniego zebrania
3. Sprawozdanie członków Kier. z prac wykonanych.
4. Zapoznanie się z okólnikiem i pismem „Na Wyżyny",
5. Sprawozdanie prezesa z działalności oddziału
6. Przygotowanie Kier. do Walnego Zebrania (ułożenie programu pracy, przygotowanie sprawozdań, omówienie kandydatów do kier. oddz., it.d.)
7. Uporządkowanie spraw org. oddz. (księgowość, kasa, prenumerata, długi legitymacje członków itp.
8. Różne sprawy odddziału.

2. Walne zebranie Oddziału.

1. Zagajenie, modlitwa i sprawdzenie listy obecnych.
2. Odczytanie protokułu z poprzedniego zebrania.
3. Kwadrans religijny. (Zob. str. 1)
4. Sprawozdanie prezesa z całorocznej działalności oddz.
5. Sprawozdanie komisji rewizyjnej. Absolutorium.
6. Wybór nowego Kierownictwa Komisji Rewizyjnej i delegatów na Zjazd (Delegowanych.
7. Uchwalenie programu pracy na rok 1937.
8. Uchwalenie wysokości składek.
9. Wolne głosy i zakończenie.

Uwaga: Po walnym zebraniu należy protokuł tegoż wraz ze sprawozdaniem odesłać do Stowarzyszenia. W przeciągu zaś 14 dni, należy zawiadomić Starostwo o zmianach zaszłych w kierownictwie.

3. Dla dobra oddziału.

Zdarza się często, że członkowie oddziału darząc szczególnym zaufaniem kilka jednostek z pośród swego grona, wybierają je systematycznie przez kilka lat z rzędu na stanowiska kierownicze w oddziale. Z posiadania tych jednostek szczycą się otwarcie i ulegają we wszystkim ich inicjatywie. Z początku takie załatwienie sprawy wychodzi na korzyść oddziału, który pracuje z zapałem i owocnie. Sytuacja ta zmienia się jednak w miarę zbytniego przedłużania tego stanu rzeczy, Wieloletnie Kierownictwo wyczerpuje się w inicjatywie, a widząc z czasem, że coraz bardziej oddział składa na nie całą pracę zniechęca się i przestaje samo pracować z dawną

gorliwością. Przychodzi wreszcie taki moment, że ktoś czy nawet wszyscy zrzekają się swych funkcyj, a ponieważ nie ma w oddziale wyszkolonych odpowiednio i przygo'owanych do pracy nowych sił, oddział poczyna przeżywać szkodliwy kryzys organizacyjny.

Przed taką możliwością należy się bronić. Jest na to łatwy sposób, mianowicie ciągłe, lub przynajmiej co dwa lata odświeżanie kierownictwa, przez powoływanie najmniej połowy nowych do niego członków. Takie postawienie sprawy pozwoli przez zatrzymanie części dawnego kierownictwa utrzymać ciągłość pracy w oddziale, a przez powołanie nowych członków zapewni kierownictwu świeżą inicjatywę i da oddziałowi kilku wyrobionych organizacyjnie ludzi. Niechże pamiętają o tym na walnym zebraniu tak kierownictwa, jak i całe oddziały.

4. Ramowy program pracy dla KSMężów na rok 1937.

I. Dział organizacyjny.

1. Podnieść karność organizacyjną wśród członków oddziału.
2. Uporządkować księgowość w oddziałach.
3. Zakładać zastępy i tworzyć sekcje w oddziałach.
4. Wprowadzić kandydaturę dla nowych członków.
5. Starać się o zwiększenie liczby członków w oddziałach.
6. Brać udział w pracach Zarządów Par. A.K. i Okręgów.
7. Wziąć udział w kursach, zlotach i Zjeździe Del.

II. Dział religijny.

1. Utrzymanie praktyki nabożeństw mieś. i kwart. komunii św.
2. Popieranie rekolekcyj zamkniętych i półzamkiętych.
3. Propaganda dzieła Intronizacji Najśw. Serca J.
4. Urządzenie obchodu święta patronalnego.
5. Pogłębianie znajomości nauki kat. przez kwadranse religijne [i wykłady rel. moralne.

III. Dział oświatowy.

1. Propaganda prasy katolickiej,
2. Kursy czytania i pisania dla analfabetów.
3. Czytania izbowe dla członków (w oddz. wiejskich).
4. Wykłady popularno-naukowe (w oddz. miejskich i miesz.),

IV. Dział — realizacja hasła

1. Czytanie encykliki o wychowaniu.
2. Wykłady o zagadnieniach szkoły i wychowania.
3. Współpraca z organizacjami młodzieży.
4. Opieka nad młodzieżą w parafii.
5. Praca członków w kołach opieki rodzicielskiej.

V. Dział społeczno-gospodarczy.

1. Wykłady społeczne w oddziałach.
2. Obchód rocznic encyklik społecznych.
3. Współpraca z organizacjami społecznymi.
4. Współpraca z chrześć. organizacjami zawodowymi.
5. Organizacja wzajemnej pomocy wśród członków,

5. Nasze kursy instrukcyjne.

W drugiej połowie stycznia rozpoczniemy rejonowe kursy instrukcyjne dla kierownictw KSMężów. Termin kursów podamy do wiadomości oddziałów w specjalnym okólniku oraz w „Niedzieli". Do uczestnictwa w kursach zapraszamy całe Kierownictwa oraz członków oddziałów interesujących się więcej pracą kierowniczą.

6. Sprawozdania.

Rozesłaliśmy arkusze sprawozdawcze do oddziałów. Prosimy o wypełnienie obu arkuszy i odesłanie jednego z nich do Stowarzyszenia, w terminie do 10 lutego br. Drugi arkusz należy przechować w aktach oddziału. Arkusze winny być wypełnione czytelnie i podawać stan zgodny z rzeczywistością.

7. Pożyteczna książka.

Nakładem K. Zw. Mężów wyszła z druku książka, zawierająca statut, regulaminy i instrukcje dla K. S. Mężow, oraz obowiązujące przepisy prawne państwowe. Cena broszury 1.60. (80 stron petitowych) Książkę tę gorąco polecamy oddziałom jako niezbędny w pracy podręcznik organizacyjny.

8. Nowe Oddziały.

Zarejestrowaliśmy nowe oddziały w Cykarzewie i Dzietrznikach. Wierzymy, że przy troskliwej opiece Cz. Ks. Asystentów, nowe oddziały będą pracować ochoczo.
Życzymy im w tej pracy Szczęść Boże!

9. Przyjęliśmy składki.

Działoszyn zł. 10.—; Zajączki 6 —; Gołonóg 5.—; Pogoń 2.—; Kromołów 6.—; Sosnowiec 10.—; Ostrowy 3.—;

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

O świadomość organizacyjną naszych członkiń.

(dokończenie)

Przestaniemy wreszcie myśleć o naszym oddziale, jako o jednej maleńkiej i niekiedy naprawdę słabej jeszcze komórce organizacyjnej, a obejmiemy myślą całą, potężną już organizację, poczujemy się członkiniami wielotysięcznej armii katoliczek w Polsce. Pojmiemy też wtedy głębiej i szerzej Akcję Katol. jako świadomy ruch katolików, którzy dobrze wiedzą czego pragną dokonać i jakimi środkami mogą dokonać zamierzonych zadań.

Przejście przez okres przeszkolenia nie będzie odstraszać rozumnych kandydatek do naszej organizacji; przeciwnie utwierdzi je w tym przekonaniu, że zadania AK są wielkie i trudne, skoro dużo czasu trzeba poświęcić, aby zrozumieć jej cele.

Od należytego ich zrozumienia i poważnego ustosunkowania się do nich zależny jest rozmach w naszej pracy i pośrednio jej rezultaty.

Nie będą też wtedy obawiać się kierownictwa mowy o składkach, tej zawsze jeszcze w wielu oddziałach „drażliwej" sprawy, ale przeciwnie bez obawy, że tym „odstraszą" nasze członkinie nie tylko mówić o nich będą, ale żądać uregulowania ich w wysokości zatwierdzonej przez oddział. W regularnym i punktualnym płaceniu składek objawiać się będzie świadomość organizacyjna członkiń, wyrobienie i zrozumienie potrzeb tej organizacji, tak oddziałów, jak i Stowarzyszenia.

Taki stan wyrobienia członków nie będzie budził obaw, że „konkurencyjne" organizacje zmniejszą nasze szeregi, że któraś „z naszych" odejdzie gdzieindziej. Skoro lada atrakcja czy inna przynęta pociąga ją do innej organizacji, znaczy to, że onà nigdy w całym tego słowa znaczeniu nie była „naszą", nie należała do „nas".

Gruntownie wyszkolone członkinie będą też umiały przyciągać do AK inne, powiększać będą nasze szeregi. Przekonać kogoś do naszej organizacji może tylko taka, która tkwi w niej głęboko, jest zdolna do propagandy szczególnie drogą osobistej pracy pełnej zapału, energii i wiary w zwycięstwo naszych idei.

O chrześcijańskim wychowaniu młodzieży.

(c. d. rozważań na tle encykliki)

Z pierwszej części encykliki dowiadujemy się, że wychowanie jako takie jest rzeczą społeczeństwa, nie jednostki. Każdy człowiek jest członkiem trzech społeczności, z których dwie, a mianowicie rodzina i państwo należą do przyrodzonego porządku rzeczy, trzecia — Kościół, do nadprzyrodzonego.

Rodzina stworzona przez samego Boga do rodzenia i wychowania potomstwa ma pierwszeństwo do niego przed innymi społecznościami. Znajdując w państwie wszystkie środki do swego udoskonalenia (dobrobyt, możność zbobycia wszystkiego co potrzebne jest do jej rozwoju, siłą rzeczy odstępuje mu drugie miejsce w procesie wychowania.

Kościół, który jako społeczność porządku nadprzyrodzonego obejmuje wszystkie dziedziny prowadząc człowieka w wychowaniu do osiągnięcia celu najwyższego, jest społecznością najwyższą. Wchodzi do niej człowiek przez Sakrament chrztu św.

Aby wychowanie człowieka było dobre, t. zn. pełne i obejmowało całego człowieka, robiąc z niego pożytecznego członka państwa i Kościoła, urabiać go muszą czyli wychować wszystkie trzy społeczności.

Powaga nauczycielska Kościoła jest bardzo wielka. Ustanowił

ją sam Chrystus, udzielając mu przywileju nieomylnego nauczania całej ludzkości, i robiąc z niego tym samym naczelnego jej nauczyciela. Powtóre Kościół rodzi i wychowuje ludzi do życia nadprzyrodzonego przez sakramenty i przykazania. Słusznie tedy mówi św. Augustyn: „Nie może mieć Boga ojcem, kto nie chce mieć Kościoła matką".

Prawo Kościoła do wychowania jest nietykalne i niezależne, a płynie ono stąd, że wszystko co człowiek czyni, winno się podporządkować ostatecznemu celowi człowieka. Ma więc Kościół prawo do orzekania o właściwości środków i metod, którymi ludzie posługują się w wychowaniu, szczególnie czy i o ile mogą one być pożyteczne lub szkodliwe dla wychowania chrześcijańskiego. Kościół jest bowiem w posiadaniu pełnej prawdy nauki moralności.

Przyczynia się także do rozwoju literatury, nauki i sztuki. Nie odrzuca bynajmniej wychowania fizycznego w ogólnym wychowaniu, mając zawsze to tylko na uwadze, aby żadna z dziedzin kultury w wychowaniu nie sprzeciwiała się chrześcijańskim założeniom tegoż wychowania.

Czuwa więc Kościół mając do tego pełne prawa nad całym wychowaniem swoich dzieci, czy to w zakładach prywatnych czy publicznych, we wszystkich szkołach, nie tylko nad nauką religii, ale także co do wszystkich innych przedmiotów i wszystkich zarządzeń, o ile one mają jaki związek z religią i moralnością.

Ten nadzór Kościoła jest niczym innym, jak macierzyńską opieką nad dziećmi, żeby je uchronić od grożącego niebezpieczeństwa wchłaniania wszelakiej trucizny, któraby mogła zakazić czystość ich wiary i świętość ich obyczajów.

W celu dobrego wychowania powołał Kościół w ciągu wieków do życia niezliczone mnóstwo szkół i zakładów. Owoce działalności Kościoła na polu szkolnictwa znane są dobrze wszystkim i jeszcze dzisiaj szkoły klasztorne cieszą się pełnym zaufaniem.

Wynika z tego wyraźnie, że Kościołowi przysługuje prawo do działalności wychowawczej i że faktycznie wykonuje on ją w wybitnej mierze. Stąd też nie może zachodzić żadna rozumna przyczyna, żeby Kościołowi przeszkadzano w tej pracy albo ją ograniczano. (c. d. n.)

KOMUNIKATY.

1. **Zebranie ogólne w styczniu:** 1) Modlitwa, 2) Odczytanie protokułu, 3) Sprawdzenie obecnych. 4) Kwadrans religijny. 5) Referat lub pogadanka n.t. „Chrześcijańskiego wychowania młodzieży" i „O świadomość naszych członkiń" 6) Komunikaty Oddziału i Stowarzyszenia. 7) Wolne głosy. 8) Zakończenie — śpiew „My chcemy Boga".

2. **Walne Zebranie styczniowe.** Stowarzyszenie przypomina wszyst-

kim Oddziałom, że w myśl art. 28 statutów w miesiącu styczniu muszą się odbyć doroczne Walne zebrania w celu: 1) zatwierdzenia sprawozdania kierownictwa i Komisji Rewizyjnej oraz udzielenia im absolutorium, 2) zatwierdzenia rocznego programu pracy, 3) wybrania członków kierownictwa i kom. rewizyjnej. Jeżeli na walnym zebraniu nastąpi zmiana w kierownictwie, trzeba o tym powiadomić Starostwo w terminie dwutygodniowym. Odpis protokułu walnego zebraniu waraz z dokładnym składem nowego kierownictwa (adresy) należy przesłać centrali.

3. **Najważniejszy punkt walnego zebrania K. S. K.** — patrz kolumna KSMŻ. dotyczy również K.S.K.

4. **Pisma organizacyjne.** Pisma organizacyjne są niezbędną pomocą w pracy. Oddziały, które ich jeszcze nie posiadają, zaabonują od 1.I.37 r. koniecznie „Zjednoczenie", „Gazetę dla kobiet" i uregulują należność za „Czyn Katolicki". Niektórym Oddziałom — większym, potrzebny jest „Czyn" w kilku egzemplarzach.

5. **Nowe wydawnictwa Związku.** 1. „MY A NASZE DZIECI" materiał wieczornicowy. Tomik ten, osnuty na naszym nowym haśle, przedstawia w sposób zajmujący i przystępny najważniejsze zagadnienia wychowawcze. Składa się na niego cały szereg obrazków scenicznych, kilka deklamacyj, żywy obraz, śpiew oraz dwa referaty. Cena 1.60 zł. bez przesyłki. 2) „PAMIĘTNIK PIELGRZYMKI KZK NA JASNĄ GÓRĘ" zawierający sprawozdanie z pielgrzymki, tekst przemówień, kazań i referatów oraz kilka fotografii uroczystości pielgrzymkowych. Cena 40 gr.

6. **Po dniu modlitwy 14 XI. b. r.** Prosimy o nadsyłanie nam sprawozdań z przebiegu i sposobu, w jaki ujęta była wspólna modlitwa w dniu 14 b.m. o zwycięstwo katolicyzmu nad komunizmem. Czy były zebrania, referaty i t. d. Wiadomości tych domaga się od Stowarzyszenia Związek, który prześle je do Międzynarodowej Unii KOK.

7. **Składki członkowskie.** W myśl uchwały powziętej na ostatnim zjeździe delegowanych zobowiązały się Oddziały do płacenia 2 gr. miesięcznie od członkini na korzyść Stowarzyszenia. Niżej podajemy spis oddziałów, które w 36 r. wpłaciły składkę albo w całości, lub też na poczet składki: Piaski zł. 8.64; św. Zygmunt 24.—; św. Barbara 20.08; Praszka 3,—; Dzietrzkowice 4.—; Kam. Polska 8.—; Ząbkowice 1.—; Porąbka 5.—; Wojkowice Kom. 12; Czeladź 4.50; Gołonóg 7.—; Łazy 5 45; Zajączki 6.—; Poczesna 6.— Sosnowiec 38.40; Lututów 33,—; Biała Górna 9.—; Osjaków 3.—; Brzeźnica 9.—; Stary Sielec 8.—; Koziegłowy 6.—; Myszków 24.—; św. Rodzina 11.—; Przystajń 5.—; Kobiele wielkie 9.—; Sulmierzyce 6.11; Dąbrowa Górnicza 27.—; Działoszyn 5.—; Chełmo 7.50; Kraszewice 3.—;

Będzin 47.80; Strzemieszyce 9.—; Bąkowa Góra 1.50; Gidle 5.—; Kromołów 6.—; Truskolasy 2.25.

Apelujemy do wszystkich Oddziałów, które do tej pory nie uregulowały składek, aby uskuteczniły to koniecznie.

KRONIKA.

Witamy serdecznie w swoim gronie Oddziały w parafii: Żuraw, Olsztyn Cykarzew. Stowarzyszenie nasze liczy już 119 oddziałów. Szczęść Wam Boże w pracy.

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ

Program pracy na rok 1937.

Przy układaniu programu pracy na rok bieżący, który został uchwalony na ostatnim zjeździe delegowanych, uwzględniliśmy całkowicie wytyczne podane przez Katolicki Związek Młodzieży Męskiej w Poznaniu i tegoroczne hasło Najdost. Episkopatu Polski: „Duch Chrystusowy w szkole i wychowaniu podstawą odbudowy narodów".

Program nasz obejmuje następujące działy:

Dział I. Religia i moralność.

1. W miesięcznych kwadransach religijnych przedstawimy druhom Chrystusa Pana jako najlepszego wychowawcę ludzkości.

2. Pomagać będziemy Oddziałom w organizowaniu obchodów następujących świąt: rocznica koronacji Ojca św., święto Chrystusa Króla i uroczystość św. Stanisława Kostki.

3. Na rekolekcjach zamkniętych i na kursach oświatowych rozbudzać będziemy wśród druhów życie eucharystyczne.

Dział II. Oświata.

1. *Kursy oświatowe.* W związku z nowym programem wyszkolenia przeprowadzimy w ważniejszych punktach Diecezji 3-dniowe kursy oświatowe, a mianowicie: w Zawierciu od 16 do 20 stycznia, w Sosnowcu od 30 stycznia do 2 lutego, w Radomsku od 13 do 16 lutego, w Częstochowie od 27 lutego do 1 marca.

2. *Wizytacje.* Członkowie Zarządu i księża pracujący przy DIAK będą przez cały rok bieżący według z góry ułożonego planu i na zaproszenie wizytować nasze Oddziały.

3. *Prasa.* W tygodniku diecezjalnym „Niedzieli" w „Czynie Katolickim" i „Małym Dzienniku" będziemy umieszczać artykuły z życia KSM.

4. *Kolonie.* Od 4 do 17 lipca zorganizujemy kolonie letnie, które będę miały charakter kursu oświatowego.

Dział III. Wychowanie obywatelskie.

1. Na kursach oświatowych uprzystępnimy druhom poznanie ustroju Polski współczesnej.

2. W odpowiednim czasie zwrócimy uwagę na obchody uroczystości państwowych jak: imieniny Prezydenta Rzeczypospolitej, 3 Maja, rocznica śmierci Marszałka Piłsudskiego, Cud nad Wisłą i Dzień Niepodległości.

Dział IV. Organizacja.

1. W niedzielę, 4 kwietnia urządzimy doroczny zjazd deleg.

2. W miesiącach letnich zorganizujemy wspólnie z innymi organizacjami AK. dwa zjazdy powiatowe w Radomsku i Wieluniu.

3. W miarę potrzeby urządzać będziemy okręgowe odprawy Kierownictw.

Dział V. Zawód.

1. W trosce o podniesienie kultury wsi polskiej propagować będziemy wspólnie z Okręgowymi Towarzystwami Rolniczymi akcję Przysposobienia Rolniczego wśród naszych druhów.

2. Instruktor stowarzyszeniowy w odpowiednich porach roku będzie odwiedzał zespoły P. R., wizytował poletka i udzielał rad z dziedziny rolnictwa.

3. W jesieni dopomożemy naszym zespołom do urządzenia wystaw rejonowych i lokalnych.

Dział VI. Wychowanie fizyczne.

1. W dniach od 6 do 27 czerwca przeprowadzimy obozy wychowania fizycznego dla naczelników.

2. W Oddziałach, które uprawiają sport i nadeślą do dnia 1 maja zgłoszenie, przeprowadzimy próby o POS i OS.

3. W niedzielę, 22 sierpnia urządzimy mistrzowskie zawody lekkoatletyki o puhar J. E. Ks. Biskupa Dr. T. Kubiny, które poprzedzą eliminacyjne zawody okręgowe. Zawody w okręgach muszą się odbyć do dnia 8 sierpnia.

Program pracy w Oddziałach.

Każde Kierownictwo, które wie co ma robić w Oddziale i prowadzi planową robotę, ułoży sobie podobny program pracy na rok 1937 i zatwierdzi go na walnym zebraniu.

Przy układaniu programu pracy w Oddziałach prosimy o zwrócenie uwagi na uchwałę zjazdu delegowanych w sprawie realizowania nowego programu wyszkolenia, a mianowicie: wszyscy członkowie Kierownictw przerobią próby kandydackie do Zjazdu delegowanych, a członkowie zwyczajni i kandydaci do końca b. r.

Opracowany i zatwierdzony program łącznie z terminarzem prac prosimy przysłać do KSMM razem ze sprawozdaniem rocznym.

Przysposobienie rolnicze.

a) Kursy dla przodowników. Wartość zespołu konkursowego i jego całoroczna praca w dużej mierze, a nawet po większej części zależy od wyrobienia przodownika zespołu. Przodownik zespołu jest nie tylko przykładem dla młodzieży należącej do niego, a więc nie tylko swymi uczynkami i energią nadaje kierunek i tempo pracy, ale musi również posiadać pewne konieczne wiadomości, by móc realizować program tego czy innego stopnia sprawności rolniczej. Wiadomości te które będą mu potrzebne do rozszerzania wśród swych kolegów najekonomiczniej zdobędzie na kursie dla przodowników. Kursy takie organizują w każdym roku na nadzwyczaj dostępnych warunkach Okręgowe Towarzystwa Organizacyj i Kółek Rolniczych odnośnych powiatów, które o warunkach utrzymania, miejscowości i terminie otwarcia zawiadamiają okólnikami Kierownictwa poszczególnych organizacyj. Już w niektórych powiatach naszej Diecezji odbyły się takie kursy, gdzie młodzież przybywając z najodleglejszych zakątków wykazała swoje zrozumienie dla akcji przysposobienia rolniczego. To też nic dziwnego, że tam są dobre wyniki pracy. Czekamy na inne powiaty.

b) Praca w zespole Pracę naszą w przysposobieniu rolniczym możemy podzielić na dwa zasadnicze działy: pracę na poletku oraz pracę teoretyczno-oświatową. Zima, a więc okres czasu od grudnia do marca, winien być porą roku, poświęconą przez peerowców intensywnej pracy teoretycznej, a więc skrupulatnemu przerabianiu materiału zawartego w broszurach tematowych, wspólnie lub też samemu, częstych zebraniach, referatach, pogadankach, dyskusjach, poczem wzajemnym egzaminowaniu się i t. d. W tym celu winniśmy dążyć do zakupienia w najbliższym Okręgowym Towarzystwie Organizacyj małej biblioteczki rolniczej w zakresie prac P.R., po bardzo dostępnych cenach, bo już od 10 zł, za komplet. Jeżeli który Oddział nie może sobie pozwolić na podobny wydatek, niech przynajmniej zaopatrzy się w odpowiednie broszury tematowe w cenie 30 — 50 gr., oraz naszą własną gazetkę „Przysposobienie Rolnicze", do której możemy nawet pisywać artykuły związane z pracami zespołu, a które kosztuje zaledwie 1.50 zł. kwartalnie tj. około 5 gr. miesięcznie od jednego Druha. Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca w Warszawie, Redakcja i Administracja ul. Kopernika 30.

Pamiętając o wielkich sukcesach naszych organizacyj w roku ubiegłym, dołożymy starań, abyśmy w roku bieżącym jeszcze dalej posunęli się w akcji P.R. i realizowali to, czego od nas domagał się śp. prof. Mikułowski-Pomorski, który często powtarzał, że żyć to znaczy działać i tworzyć.

Walne zebranie.

W miesiącu styczniu we wszystkich Oddziałach w myśl nasze-

go Statutu muszą się odbyć „Walne zebrania", na których mają być przeprowadzone następujące sprawy: a) sprawozdanie członków Kierownictwa, b) udzielenie absolutorium Kierownictwom, c) uzupełnienie lub wybór nowych władz Oddziału, d) zatwierdzenie budżetu i programu pracy na rok 1937, e) uchwalenie wysokości składki i wpisowego, f) wybór delegatów na Zjazd Stowarzyszeniowy i Okręgowy.

Dokładny program walnego zebrania podaliśmy w ubiegłym roku w styczniowym numerze. Można tkkże postarać się o nową książkę wydaną przez „Ostoię" w cenie 75 gr. p. t. „Walne Zebranie". Ze swej strony przypominamy nowym członkom Kierownictw, aby po walnym zebraniu załatwili następujące formalności: a) przejęli urzędowanie swojej sprawy, b) zgłosili skład nowego Kierownictwa do swego Starostwa, c) przysłali do KSMM odpisy protokółu walnego zebrania i jeden egzemplarz formularza sprawozdania rocznego.

KATOL. STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Żegnamy byłą i witamy nową Prezeskę Stow. Mł. Żeńskiej.

Na własne życzenie zwolnił nasz Arcypasterz J. E. Ks. Biskup Dr. T. Kubina panią Aurelię Burczanowską z dotychczasowego stanowiska prezeski KSMŻeńskiej i mianował na jej miejsce prezeską panią Halinę Gawrońską z Częstochowy.

Serdecznie dziękujemy w imieniu wszystkich druhen z diecezji Pani Burczanowskiej za Jej dotychczasową ofiarną, życzliwą i pełną zrozumienia dla naszych potrzeb współpracę. Liczymy na to, że nadal w miarę możności utrzymywać będzie z nami kontakt, o co szczerze Ją prosimy. Witamy zarazem całym sercem naszą nową Prezeskę Panią Halinę Gawrońską i zapewniamy, że dołożymy wszelkich starań aby kierowanie naszą gromadą druhen skupionych w Stowarzyszeniu było dla Niej miłym i łatwym.

Sprawie służ!

Janina Bartzówna
Sekr. Gener.

Najważniejszy punkt Walnego Zebrania.

Naogół wszystkie Oddziały doceniają ważność walnych zebrań. Kierownictwa przygotowują sprawozdania, komisja rewizyjna bada książki, słowem w oddziale robi się ruch. Trochę za mało mówi się o tym, co można było zrobić a nie zostało zrobione, co było pro-

jektem i tylko nim pozostało. Życzliwa i serdeczna ale rzeczowa krytyka naszych prac dokonanych bardzo by się przydała, czy to ze strony osób współpracujących, ks. asystenta czy nawet samych członkiń.

Najtrudniejszą jednakże sprawą na walnym zebraniu to sprawa wyboru nowego kierownictwa. Ten punkt walnego zebrania nie jest najczęściej należycie przygotowany, a przygotowywać go powinna każda przez głębsze zastanowienie się nad tym, którą należy z pośród ogółu wysunąć na stanowisko prezeski, sekretarki, skarbniczki itd. A przede wszystkim należy stwierdzić czy kandydatka ma wymagane zdolności i zalety, jakie powinna mieć pełniąca dane funkcje w organizacji.

Tymczasem zazwyczaj bywa inaczej. W ciągu roku są narzekania, że kierownictwa całe lub też pewna część to „jakoś nie bardzo". Przydałaby się zmiana, ale walne zebranie tak prędko się zbliżyło, ogół nie zastanowił się nad tym, kogo wybrać do kierownictwa, więc żeby gorzej nie było „niech lepiej bez zmiany zostanie to samo". A przede wszystkim niech będzie ta sama prezeska. Choćby z 10 lat pod rząd bo — „ona już umie", każda inna boi się tej pracy, nie wiedziała by, jak się do niej zabrać. I choć ta, która „już umie" oddawna prawie albo dosłownie nic nie robi, jest znudzona, niekiedy leniwa i chce się chętnie zrzec tego stanowiska, wybiera się ponownie 3 — 4 a choćby 10-ty raz.

I praca po nowym roku „idzie" tak samo, niekiedy właściwie dlatego „nie idzie". Brak tam nowej myśli, inicjatywy, zapału. Stara prezeska miała kiedyś wszystkie te zalety, ale jakoś się wyczerpała i obecnie w oddziale powoli ale systematyczaie obniża się poziom pracy.

Prezeska szczególnie ważną jest w organizacji. Nie można więc tak traktować sprawy. Nie należy także brać na prezeskę, jak to nieraz robią druhny „najładniejszej" z pośród wszystkich, która zawsze miło się ubiera. To za mała zaleta, często za tym przyjemnym wyglądem zewnętrznym kryją się małe zdolności. Nasza prezeska ma posiadać przede wszystkim zalety dobrego, wartościowego człowieka, pełnego energii i zapału.

Oddziały kobiet także nieraz kierują się tym, że właśnie tę członkinię „wypada" wybrać na prezeskę, choć nią jest taka, która żadnych zalet pożądanych nie posiada. W wyborze do kierownictwa nie ma miejsca na taki punkt widzenia.

Kierownictwo może spowodować rozwój albo upadek naszego oddziału; pamiętajmy o tem przy wyborze członkiń. Wybierajmy takie członkinie, do których można mieć zaufanie, przecież w ich ręku są losy naszej organizacji.

Traktujmy sprawę wyboru nowego kierownictwa poważnie, zastanówmy się nad każdą kandydatką oddzielnie — to bardzo ważny punkt walnego zebrania.

Jak było na kursie przeszkoleniowym.

Na kursie przede wszystkim było dużo pracy. Wykłady, ćwiczenia praktyczne — zbiórki zastępów, wszystko to wypełniało czas od rana do wieczora. Druhny kursistki po rekolekcjach zamkniętych były już trochę zmęczone, niemniej chętnie i pilnie zabrały się do pracy. Było 74 kursistek stałych (mieszkających w domu rekolekcyjnym) i 8 dochodzących, czyli razem 82. Dużo, jak na taki kurs w jednej grupie, stanowczo za dużo. Nie było jednakże tak wiele kłopotu, bo druhny same to rozumiały. Były pilne, chętne, naogół karne i posłuszne.

A przytym miło było i wesoło, energii, zapału do pracy i dobrego humoru nie brakowało.

Na kursie były druhny z parafii: Myszków, Będzin, Dzietrzniki, Gnaszyn, św. Barbara, Stary Sielec, Rząśnia, Raków, Wrzosowa, Dębie, Błeszno, Choroń, Olsztyn, Blachownia, Kraszewice, Dzietrzkowice, Zajączki, Kleszczów, (Żłobnica), Żuraw, Wiewiec, Kamienica Polska, Siemonia, Targoszyce, Siewierz, Rozprza, Mokrsko, Zajączki, Starcza, Sulmierzyce, Cykarzew, Lgota Wielka, Ruda, Gidle, Mstów, Siemkowice, Gorzkowice, Czeladź, Poczesna, Kawodrza, Wieluń, Konopiska, Rędziny, Radomsko, św. Roch, Kobiele Wielkie, Zawiercie, św. Rodzina i św. Zygmunt.

Centrala urządzi w Częstochowie, jeszcze jeden taki sam kurs w lutym. Prosimy Oddziały, które jeszcze nie mają druhen przeszkolonych do pracy według nowych programów, aby z rekolekcji i kursu tego koniecznie skorzystały.

Praca w myśl nowych wytycznych musi żywo, energicznie posuwać się naprzód. Błędne zabranie się do pracy może ją zepsuć.

Przyjeżdżamy więc uczyć się pracować!

Jeszcze sprawa składek.

Niżej podajemy wykaz Oddziałów, które w roku 1936 wpłaciły lub całkowicie uregulowały składki do Centrali: Lututów zł. 9; Kobiele Wielkie 9.—; Gnaszyn 4.50; Barczkowice 2.04; Brzeźnica 6.—; św. Rodzina 21.30; św. Barbara 12.05, Czastary 3.—; Kamienica Polska 7.—; Sielec Nowy 9.—; Biała Górna 9.—; Zajączki 1.—.

Na ostatnim zjeździe delegowanych uchwalono składkę w wysokości 4 gr. miesięcznie od druhny.

O czym świadczy powyższy stan składek wpłaconych przez Oddziały do Stowarzyszenia w ciągu całego roku, niech Druchny same odpowiedzą.

KOMUNIKATY.

1. Zebranie ogólne w styczniu. 1) Modlitwa. 2) Odczytanie protokułu. 3) Sprawdzenie listy obecnych. 4) Kwadrans religijny. 5)

Pogadanka n. t. nowego hasła. 6) Komunikaty Oddziału i Stowarzyszenia. 7) Urozmaicenie. 8) Wolne głosy. 9) Zakończenie śpiew.

2. **Okólnik specjalny** w sprawie rekolekcji i kursu przeszkoleniowego mających się odbyć w lutym wysłany zostanie w II połowie stycznia do ks. asystentów względnie prezesek O.K.S.M.Ż.

3. **W kolumnie KSK.** pierwsze dwa artykuły dotyczą także pracy O.K.S.M.Ż. Prosimy z nich skorzystać.

4. **W sprawie zamówień** zrobionych ustnie przez druhny w czasie kursu przeszkoleniowęgo donosimy, iż nie będą one mogły być przez Stowarzyszenie wykonane, gdyż Składnica DIAK stawia za warunek wysyłki towaru, zamówienie piśmienne z podpisem ks. asystenta. Wiele Oddziałów w diecezji ma długi z tytułu pobranych pomocy organizacyjnych. Prosimy zatym o ponowne zrobienie zamówienia (jak wyżej), a niezwłocznie prześlemy żądany towar.

5. **Pierwszą książkę KSMŻ i Wskazówki metodyczne** musi koniecznie mieć każdy oddział. Dotąd zaledwie 1/3 naszych oddz. posiada je Zwracamy uwagę, że program przeszkoleniowy według III stopni obowiązuje nas. Czekamy zamówień!

6. **Druhno, czy masz już kalendarzyk KSMŻ.?**

Okręg Częstochowa - miasto rozpoczyna w pierwszych dniach stycznia planowe i systematyczne przerabianie I-szej książki KZMŻ. Zarząd okręgu będzie też po przerobieniu książki stanowił pierwszą komisję egzaminacyjną dla oddziałów częstochowskich. „Szczęść Boże" w pracy.

8. **Pisma organizacyjne** — „Młoda Polka" (rocznie zł. 4.—) „Kierownik" (rocznie 7.20) są konieczną pomocą w naszej pracy. Oddziały, które jeszcze dotąd pism tych nie posiadają, niechże się koniecznie zaopatrzą w nie od stycznia 1937 r. inaczej wtedy pójdzie praca nasza, Zamawiać: Poznań, Pocztowa 15, Kat. Zw. Mł. Żeńskiej.

9. **Czyn Katolicki** — jest okólnikiem diecezjalnym, który oddziały także muszą znać. Nie może on jednak zastąpić pism organizacyjnych. Kto więc szuka w nim gotowych materiałów w postaci referatów i pogadanek jest w błędzie, po to są pisma organizacyjne, a także „Żywe Słowo" i „Szkoła Czynu".

10. **Konkurs katechizmowy** — Przypominamy oddziałom, że praca nasza musi posuwać się w przyśpieszonvm tempie. Wczesną wiosną Stowarzyszenie będzie przeprowadzało wizytacje w oddziałach, kontrolując wyniki naszej pracy. Zobaczymy, który Oddział najlepiej przerobił materiał konkursowy.

11. W. F. w naszej pracy. W wielu oddziałach dziedzina w. f. jest w dalszym ciągu mocno zaniedbana. Druhny naczelniczki, z których większość była na specjalnych kursach przeszkoleniowych, niechże się nareszcie zabiorą energicznie do pracy. Zaledwie kilka oddziałów przesłało spis ćwiczących o który prosiła Centrala w okólniku specjalnym. Przypominamy, że reszta oddziałów nie będzie tym samym rejestrowana w komendzie WF i PW jako uprawiające dziedzinę wychowania fizycznego.

12. Nowości organizacyjne: a) DYPLOM DRUHNY (20 gr.,) ślicznie wykonany w trzech kolorach dowód przyjęcia na członka K.S. M.Ż. nadaje się do oprawienia.

b) KSIĄŻECZKA ZASTĘPOWEJ (25 gr.) obejmuje wskazówki dotyczące pracy zastępowej w oddziale i szereg rubryk ułatwiających kontrolę pracy zastępu.

c) WALNE ZEBRANIE (75 gr.) Wyd. II dostosowane do nowego ustawodawstwa państwowego i statutu A.K.

d) SPOŁECZNE ZASADY EWANGELII (2.20 zł.) Znajdziemy tam wykłady na następujące tematy: Wartość człowieka — rodzina, kobieta, dziecko — państwo i władza — naród — praca i płaca — bogactwo i własność — braterstwo i sprawiedliwość — miłość — pokój — Kościół.

e) ŻYWE SŁOWO (po 15 gr.) nr. 64 — Przemiana środowiska, 65 — Temperamenty a przemiana środowiska, 66 — Gdzie Piotr tam Kościół, 67 — Jeszcze Polska nie zginęła, 68 — Młodzież wobec zagadnień współczesnych.

C A R I T A S

Ks. Piotr Skarga wzorem apostoła miłosierdzia.

Bieda i jej skrajna już odmiana — nędza, zawsze były, są i będą na świecie. Stąd też miłosierdzie ma chyba najszersze pole do pracy i wchodzić ono musi często aż na samo dno duszy ludzkiej.

Jest wielka rozmaitość nędz ludzkich — orzekł wielki i zasłużony apostoł miłosierdzia ks. Piotr Skarga. Nikt też chyba wnikliwiej nie podchodził do łagodzenia nędzy ludzkiej we wszystkich jej odmianach, jak Skarga, którego serce czułe było niezmiernie na wszelkie jej objawy.

„Nie wszyscy mogą pościć — wołał, nie wszyscy mogą się długo modlić, za Chrystusa krew przelewać, ale wszyscy mogą być miłosierni, aby ludzkie nędze swoich bliźnich oddalali pociechą, płaczem, żalem, pieniędzmi, pomocą radą. Nie możesz dać wiele, daj mało. Nie możesz dać pieniędzy, daj radę, upomnienie, naukę, słowo a dobre i pocieszne. Jeżeli mówić nie będziesz, płacz z pła-

czącym... jeżeli płakać nie możesz, żałuj brata swego i nędzy jego. Ty, któryś zdrowy, pomóż schorzałemu, któryś nie upadł, wspomóż leżącego, któryś bogaty, nie opuszczaj ubogiego, nie czekaj, abyś sam na sobie doznał, co jest cierpieć nieludzkość innych, i jak to dobrze nie zamykać miłosierdzia upadłemu".

On to odróżnił tak zwane trzy szpitale nędzy ludzkiej, nazywając jeden z nich duchowym drugi domowym, trzeci żebraczym, pospolitym.

Szpital duchowy postawił na pierwszym miejscu. Wypełniają go chore, znękane dusze ludzkie, pogrążone w grzechach śmiertelnych i tęskniące do Boga jako sprawiedliwości najwyższej. Tym należy nieść pomoc naprzód, bo nędza ducha jest największą z nędz.

Drugi jest szpital domowy, przepełniony sierotami, wdowami, podróżnymi, rozmaitymi nędzami, które Bóg zsyła na ludzi. Są tam nawiedzeni nieszczęściami i od Pana Boga próbowani ubóstwem, głodem, niemocą, kalectwem, ogniem, długami, więzieniem, procesami i innymi dolegliwościami domowymi. Ci żebrać się wstydzą, albo nie mogą ze słabości, o nich rzadko kto wie, pomoc zsyła im tylko Bóg.

Trzeci szpital to żebraków. Mamy tam różnych ludzi. Tych co muszą chodzić i prosić i takich, którym milej jest żebrać, aniżeli jakąś pracą zarabiać.

„Podwaliną porządnego miłosierdzia jest sprawiedliwość". Ostrzega więc ks. Skarga przed nierozumnym i niezorganizowanym dawaniem jałmużny. Radzi też zaglądać do szpitali więzień i wszelkiego rodzaju przytułków, gdzie mamy nędze różnego rodzaju.

Nagrodą za jego trudy i prace są Bractwa Miłosierdzia, które powstają jeszcze za jego życia, a których myślą przewodnią są słowa Skargi: „Wszyscy miłosierni bądźmy, bo bez tej cnoty żadna się Panu Bogu nie podoba. Bez miłości nie waży nic ani czystość, ani post, ani sprawiedliwość. Do tej cnoty wszyscy są zobowiązani".

Przepiękny wzór Skargowskiego miłosierdzia stał się dla wszystkich organizacyj charytatywnych ideałem doskonałego wypełniania miłości bliźniego.

KOMUNIKATY.

1. **Sprawa formularzy.** Prosimy wszystkie Stow. Pań Miłosierdzia po otrzymaniu formularzy sprawozdawczych o niezwłoczne wypełnienie ich i przysłanie do Centrali.

2. **Polecamy Stowarzyszeniom** ks. P. Skargi „Czytania Bractwa Miłosierdzia". Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy — Kraków, Kopernika 26.

Wydawca: **Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.** Redaktor: **Ks. Stanisław Gałązka**

Polskie Zakł. Graf. w Częstochowie, Bieganskiego 10. Tel. 15-03.

Nowe wydawnictwa.

K. Adam: Jezus Chrystus. Wyd. NIAK. str. 438, cena 7.50 zł.
P. Lippert: O człowieku dobrym. Wyd. j. w. str. 192, — 3.25 zł.
Kard. Faulhaber: Żydostwo i Chrystianizm. — kazania adwentowe. Str. 91, cena 1.50 zł.
R. Binnek: Wigilia w rodzinie. — zwyczaje i obrzędy. c. 25 gr.
*** Pamiętnik I Zjazdu X X Asystentów Kość. w Poznaniu. — 7 referatów, przebieg dyskusji. Ukaże się wkrótce, cena ok. 2.50 zł.

Na rocznice papieskie.

Materiał do referatów: Pogadanki ze „Szkoły Czynu": nr. 16 — Następcy Apostołów, 25 — Pius XI — Papież Akcji Katolickiej, 27 — Papieskie encykliki spełeczne. Cena po 10 gr. za egz.
Zasługi Kościoła dla ludzkości. Cena 0.50 zł.
O. Pirożyński: Ojciec św. Pius XI. Cena 0.20 zł.
— „ — Pius XI. — Papież robotników. Cena 0.20 zł.

Wieczornice: Złoty wieniec na skronie Piusa XI. (deklamacje, recytacje i przemówienie n.t. Życiorys i działalność Piusa XI). Cena 2.25 zł.

Fr. Moroń: Akademia papieska (recytacje, deklamacje i przemówienie n.t. Czym jest Papież dla świata katolickiego, oraz: Ojciec św. Pius XI). Cena 1.60 zł.

W. Jastruń: Ku czci Papieża (dekl., recytacje n.t. Miasto Watykańskie). Cena 0.85 zł.

Nuty: Ks. Wiśniewski — Hymn papieski, na 2 gł. z tow. fortepianu, głosy po 10 gr. part. 1 zł., Błogosław Boże, na 2 gł. z tow. fortepianu, cena j.w., Rota katolików — Cena 1 egz. 15 gr., Ceremonialny hymn papieski, — na chór 4 gł. 90 gr.

Nowowiejski: Hymn Katolicki, — na 2 gł. po 30 gr. part. 3 zł. na chór miesz. 4 gł. po 30 gr. part. 3 zł.

Ks. Gieburowski: Tu es Petrus, — na chór męski z tow. org. part. 2 zł., głosy po 25 gr.

Uwaga! Ponieważ większości z wymienionych wydawnictw nie posiadamy na składzie, możemy je dopiero sprowadzić na skutek zamówień, które przyjmować będziemy do dn. 10 stycznia.

